

[Hjem](#) > [Promilleafgiftsfonden](#) > [2014](#) > [Bliv skarpere på værktøjerne](#) > **Produktionstekniske nøgletal for kvæg**

Produktionstekniske nøgletal for kvæg

Få indblik i de fire generelle produktionstekniske nøgletal for mælkeproducenter.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Inden for mælkeproduktion er det især de fire nedenstående nøgletal, der driver økonomien. De fire nøgletal kommer samtidig godt rundt om en mælkeproduktion, så man ved at følge disse nøgletal har et godt overordnet billede af, hvordan det går i produktionen.

1. Celletal
2. Energiudnyttelse
3. Leveret kg mælk pr. dag
4. Reproduktionseffektivitet

Celletal

Celletallet viser både noget om sundheden i besætningen – primært yversundhed – og noget i forhold til kvalitetstillæg på den mælk, der leveres. Et lavt celletal er vigtigt for at opnå en høj mælkeproduktion pr. ko og en høj kvalitetsafregning på mælk. Man kan måle celletallet i den leverede mælk til mejeriet eller ved en ydelseskontrol. Man kan både måle den rå værdi på måletidspunktet og gennemsnittet for en periode (den geometriske værdi).

Energiudnyttelse

Dette nøgletal viser energiudnyttelsen hos de malkende køer. Energiudnyttelsen er forholdet mellem den energi, som køerne optager og den energi, køerne har behov for. Energiudnyttelsen bør ligge på 97. Er den lavere, har køerne fået tildelt foder, som de ikke udnytter. Er den over 100, er udnyttelsen høj, men der er samtidig risiko for, at køerne er underforsynet med energi og mobiliserer energi fra kroppen.

Leveret kg mælk pr. dag

Dette nøgletal viser mælkeleverancen til mejeriet pr. døgn. Tallet er det tætteste, man som mælkeproducent kommer en måling af dagens produktion, fordi det er beregnet ud fra den seneste afhentning af mælk. For at følge sine mål på det operationelle niveau kan man sammenligne nøgletallet direkte med prognosen for besætningens mælkeproduktion. Samtidig kan man inddrage antallet af køer samt fedt- og proteinprocenten for at sammenligne prognosen med den aktuelle periode.

Reproduktionseffektivitet

Dette nøgletal viser reproduktionseffektiviteten i en besætning, og det dækker overordnet set både køns biologiske egenskaber og mælkeproducentens managementmæssige evner. Det er et samlet tal for, hvor mange insemineringer der foretages ud af de mulige brunster, og hvor stor en andel af disse insemineringer der resulterer i drægtighed.

Ifølge opgørelser fra Kvægdata-basen (2008) ligger den gennemsnitlige reproduktionseffektivitet på besætningsniveau på 0,15. Samtidig viser opgørelserne, at der er en forskel på 0,07 mellem den bedste og den ringeste fjerdedel af de danske malkekvægsbesætninger.

På baggrund af disse resultater er der i 2009 foretaget økonomiske beregninger, der viser, at denne forskel i reproduktionseffektivitet mellem den bedste og den ringeste fjerdedel dækker over en forskel i dækningsbidraget på 578 kr. pr. årsko. Sammenligner man de bedste 10 % med de ringeste 10 % ligger forskellen på 1263 kr. pr. årsko. Dermed har reproduktionsstyring stor betydning. Reduktionseffektivitet er et nøgletal på taktisk niveau og bør i den daglige styring suppleres med oplysninger om antal insemineringer.

Inspirationskatalog: Nøgletal i Rådgivningen

I den fulde længde af inspirationskataloget [Nøgletal i Rådgivningen](#) finder du en oversigt over de fire generelle produktionstekniske nøgletal for mælkeproducenter. Her kan du læse om nøgletallets informationsværdi, se en formel for beregning af nøgletallet samt finde en tabel for, hvordan man finder det enkelte nøgletal, herunder det værdi-interval som nøgletallet bør være indenfor. Ved enkelte af nøgletallene finder du desuden eksempler på grafer og tabeller, der præsenterer udregningerne.